

DATUM
2014-09-24
ERT DATUM
2014-06-03

DIARIENR
2014/108-4
ER BETECKNING
N2014/1345/ITP

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

En digital agenda i människans tjänst – en ljusnande framtid kan bli vår (SOU 2014:13)

Statskontoret delar utredningens problembild i stora drag. Däremot anser Statskontoret att det är tveksamt om de förslag som utredningen lägger fram kommer att lösa de problem som identifierats. Risken är snarare att förslagen ytterligare belastar ett område som redan är tyngt av omfattande reglering och återrapporteringskrav. Utredningen har heller inte redovisat hur förslagen ska finansieras. Av dessa skäl avstyrker Statskontoret utredningens förslag i sin helhet. Nedan utvecklar vi vår bedömning ur ett principiellt perspektiv, men utan att kommentera varje förslag i sig.

En relevant problembild

Statskontoret känner igen den problembild som utredningen tecknar kring behovet av att uppmärksamma digitaliseringens möjligheter inom skola och undervisning, och delar utredningens uppfattning att individer idag behöver förmågor och kunskaper, både praktiska och teoretiska, kring digitala verktyg och kring vad digitalisering innebär för att kunna verka och fungera i dagens samhälle. Vi delar även uppfattningen att it kan användas i svensk skola och undervisning för att öka verksamhetens innovativa förmåga och kvalitet. Därutöver anser Statskontoret att utredningen på ett förtjänstfullt sätt belyser situationen i svensk skola och undervisning ur ett it-perspektiv, liksom de möjligheter som en ökad användning av digitala verktyg och en ökad digital förmåga i skola och undervisning skulle kunna innebära.

Skol- och undervisningsområdet är redan mättat av redovisningskrav

Skol- och undervisningsområdet är idag föremål för omfattande styr signaler från flera håll, både i administrativt och innehållsligt hänseende, bland annat genom detaljerad reglering av kunskapskrav för olika ämnen, liksom åtskilliga återrapporterings- och dokumentationskrav. Området har varit föremål för reformering vid flera tillfällen under senare tid, reformer som bland

annat inneburit en ökad administrativ börda på lärare.¹ Statskontoret är tveksamt till systemets förmåga att svara upp mot ytterligare krav och reglering. Statskontoret har bland annat mot denna bakgrund ställt sig bakom förslaget i SOU 2014:12 om att utreda systemet för utvärdering av kunskapsresultat i skolan som en helhet. Statskontoret anför här att de olika instrumenten för att bedöma kunskapsresultat – inklusive betyg och nationella prov – bör ses som delar i ett system som fungerar som en helhet.²

Problemen behöver lösas i samverkan

Statskontorets uppfattning är att utredningens problembild är väl känd och delas mellan stat, kommuner och skolhuvudmän. Statskontoret uppfattar också att arbete pågår även hos Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och på kommunal nivå liksom hos övriga skolhuvudmän för att med hjälp av digitaliseringens möjligheter utveckla skolan.³ Trots detta är utredningens förslag enbart inriktade mot staten och de instrument som staten förfogar över i sin styrning av skolan, såsom reglering, uppdrag till Skolverket samt tidsbegränsade statliga utvecklingsinsatser. Statskontorets bild är att de problem som belyses i utredningen inom skol- och utbildningsområdet bäst löses i samverkan mellan stat-, kommun och andra skolhuvudmän. Statskontoret har i en tidigare rapport till exempel konstaterat att överenskommelser mellan staten och SKL kan vara ett effektivt sätt att komma till rätta med problemområden som berör flera förvaltningsnivåer. I rapporten konstaterar Statskontoret att överenskommelser mellan staten och SKL kan få större genomslagskraft och spridning än ensidiga initiativ från staten, eftersom de signalerar att det finns en gemensam problembild som delas mellan förvaltningsnivåerna.⁴

Konsekvensanalys med finansieringsförslag saknas

Statskontoret konstaterar att beskrivningen av förslagets konsekvenser i ett bredare perspektiv är undermålig. Utredningen saknar i stort sett förslag till finansiering. Detta trots att förhållandevis många konkreta förslag läggs fram som innebär kostnader för staten. Utan förslag på finansiering, lämnas

---

¹ Se t.ex. *Utvärdera för utveckling – om utvärdering av skolpolitiska reformer*. SOU 2014:12.

² Se Statskontorets remissvar på SOU 2014:12 *Utvärdera för utveckling – om utvärdering av skolpolitiska reformer*.

³ Se t.ex. *Överenskommelse om insatser för främjande av digitalisering och digital samverkan. Överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och landsting*. Bilaga till protokoll II vid regeringssammanträde 20130613, N2013/ITP, SKL:s diarienummer: 13/3611

⁴ Se Statskontoret (2014) *Evidensbaserad praktik inom socialtjänsten – utvärdering av överenskommelsen mellan regeringen och SKL*.

prioriteringsfrågan helt öppen till senare avgörande. Bristen på finansieringsförslag innebär att Statskontoret inte kan ställa sig bakom utredningens förslag.

Vikarierande generaldirektör Mikael Halápi har beslutat i detta ärende. Utredningschef Erik Nyberg och utredare Hanna André, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Mikael Halápi

Hanna André